

Núria Marín: «La revolució educativa són les comunitats d'aprenentatge»

Directora de l'Escola Mare de Déu de Montserrat de Terrassa, que ha rebut el premi a la millor escola de Catalunya

Núria Marín, directora de l'escola Mare de Déu de Montserrat de Terrassa. | A.M.

L'Escola Mare de Déu de Montserrat de Terrassa ha rebut el Premi Ensenyament, que la reconeix com la millor escola catalana de l'any. El centre educatiu es troba en el barri terrassenc de Montserrat, un barri amb un alt índex de població nouvinguda, i on la majoria de famílies viuen de les prestacions socials. En concret, a l'escola el 97% d'alumnes són de famílies immigrades, i està catalogat com un centre d'alta complexitat. L'escola ofereix una línia des de P-3 a 6è de primària i en total té 214 alumnes i 18 mestres. La seva directora, Núria Marín, assegura que estan molt contents del reconeixement que han rebut i que els anima a seguir amb un model en clau d'èxit.

- Quin model educatiu hi ha a l'escola?

- És una comunitat d'aprenentatge, que és un model educatiu on pren molta importància la participació de la comunitat, tant dels familiars com dels veïns. Els dos objectius clau d'aquest

model són l'infant, que és el centre d'interès per a tothom i l'èxit educatiu i la bona convivència. Uns objectius que només es poden aconseguir quan la participació de la comunitat està molt implicada.

- Es parla que la comunitat d'aprenentatge implementa accions educatives d'èxit, que vol dir?

- Són actuacions que estan avalades per la comunitat científica internacional. És a dir, igual que es pot fer en medicina, els científics en l'àmbit de l'educació recomanen allò que han comprovat que funciona en altres centres.

- Posi alguns exemples.

- Els grups interactius és una pràctica educativa on els alumnes treballen amb diferents grups heterogenis, tant pel que fa a les capacitats psíquiques com a la procedència dels alumnes. Cada grup té l'acompanyament d'un adult no acadèmic, bàsicament familiars que fomenten l'aprenentatge entre iguals perquè entre tots s'ajudin i arribin a la consolidació del coneixement. En aquests grups interactius el docent es limita a acompanyar o a ajudar en moments puntuals.

- Com i quan apareix la idea de fer el canvi cap a una comunitat d'aprenentatge?

- Abans del 2001 sempre intentàvem aplicar les recomanacions de la comunitat educativa però no sempre comportava un èxit escolar. Va ser aleshores quan vam conèixer el projecte de les comunitats d'aprenentatge i vam creure que a la nostra escola ens funcionaria.

- Com es fa el canvi?

- Ens va agradar veure que era un projecte basat en la ciència i en resultats. Des del claustre de mestres vam creure que seria una bona oportunitat i ho vam traslladar a tots els actors implicats: famílies, alumnes i la comunitat del barri.

- Què van veure les famílies en aquest projecte per voler tirar-lo endavant?

- A l'assemblea els vam presentar el projecte des de la ciència i el fet que les aules fossin compartides i les famílies podien entrar a treballar per millorar l'èxit escolar dels seus fills, obria un ventall de possibilitats impressionant.

- Quines són les característiques d'aquest model educatiu?

- Es tracta d'una educació de més qualitat perquè és una educació compartida amb la comunitat i on es treballa des dels valors. Per exemple, a les tertúlies literàries dialògiques comentem paràgrafs de clàssics de la literatura universal i creem un debat d'idees i reflexions sobre els valors.

- Quin paper juguen els familiars?

- A banda de col·laborar a l'aula, els familiars tenen l'opció de rebre algun tipus de formació per ajudar als infants. A l'escola fem alfabetització bàsica i avançada de català, informàtica, acompanyament per l'examen de nacionalitat, o tertúlia literària.

- Com us definiu com a centre?

- No és la cultura de la queixa sinó la cultura de les possibilitats per buscar solucions als infants.

- Que va fer que rebéssiu el premi a la millor escola de Catalunya?

- Vam posar el focus en el model dialògic de prevenció i resolució de conflictes perquè fins aleshores

no ho havíem treballat massa a l'escola i a la societat hi ha un problema de violència. Treballar la convivència és fonamental perquè a tot arreu hi ha conflictes i hem d'aprendre a resoldre'ls d'una manera constructiva. Des de fa tres o quatre anys, hem construït normes entre tota la comunitat, des de les famílies, els alumnes, la direcció i la coordinadora de la comissió de convivència. Duran el curs hem fet lectures sobre convivència, que ofereixen un debat i et fa transformar com a persona i com a professional i al final hem establert unes normes de convivència per aplicar dins i fora del centre.

Núria Miró, durant l'entrevista a l'escola. Foto: A.M.

-Com es tracta la violència?

- De fet, un nen no és violent sinó que se socialitza en la violència i és més fàcil treballar la prevenció de la violència i de la violència de gènere des de les aules i des de petits. Volem violència 0 des dels 0 anys i centres educatius lliures de violència. Per això treballem els conflictes i sempre ens posicionem al costat de la víctima.

- Com demostreu que sou un model d'èxit?

- No només qualitativament amb la comunitat, sinó també quantitativament. En les competències bàsiques l'Escola Montserrat està demostrant que obté bons resultats tot i ser una escola d'alta complexitat. De fet, el 2001 teníem un 17% d'èxit escolar en la part lectora i cinc anys després

d'haver posat en marxa la comunitat educativa arribàvem al 85%, en un moment quan va augmentar la immigració. Vam trencar un tòpic.

- Alguns altres que també hàgiu desmuntat?

- N'hi ha molts, com que els pares i mares immigrants no tenen gens d'interès amb l'educació dels seus fills, que és una cultura poc participativa, etc. Res d'això és veritat i a la comunitat es fa evident.

- Creu que les comunitats d'aprenentatge són un canvi de model en l'educació?

- La revolució educativa són les comunitats d'aprenentatge i el temps ens donarà la raó. Ara ja estan transformant la vida de molts nens i nenes que reben una educació del segle XXI que els permetrà entrar a la societat del segle XXI. La societat està preparada per treballar en equip, connectats, en entorns multiculturals i transversals, i les comunitats d'aprenentatge són centres molt democràtics, espais molt transversals de poder i amb lideratges compartits.